

רישוי עסקים

חטיבת תפעול ושפ"ע

ביקורת מעקב

חטיבת תפעול ושפ"ע

המחלקה לרישוי עסקים

רישוי עסקים ביקורת מעקב

1. בשנת 2021 נערכה ביקורת במחלקה לרישוי עסקים אשר אחראית על יישום חוק רישוי עסקים, ועל מתן רישיונות והיתרים עפ"י חוקי העזר העירוניים.
2. בשנים האחרונות חלה רפורמה בתחום רישוי עסקים הנובעת מתיקון 34 **לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח – 1968** תיקון אשר עיקרו "רישוי עסקים דיפרנציאלי" שמטרתו לאזן בין חוק רישוי העסקים – שמירה על הציבור מפני נזקים בריאותיים, בטיחותיים, סביבתיים וכד' לבין עידוד הפעילות במשק וצמצום הפגיעה בעסקים.
3. מנכ"לית העירייה סבורה, כי תפיסת העבודה של המחלקה צריכה להיות תפיסה של קידום עסקים בעיר על מנת שיינתן לבעלי העסקים שירות מיטבי.
4. ביקורת המעקב בדקה את אופן תיקון הליקויים ויישום ההמלצות, כפי שפורטו בדוח הביקורת, ובהתייחס לשינויים שחלו בתחום זה.
5. יש לציין, כי מאז הביקורת ועד למועד ביקורת המעקב בוצעו פעולות רבות ושינויים רבים על מנת להתאים את תהליכי העבודה והמערכות לשינויים שחלו בעקבות הרפורמה, כולל תוספת שעות למפקחים על מנת שתבוצע עבודת הפיקוח גם בשעות הערב.
6. להלן ממצאי ביקורת המעקב:

עדכון המצב	המלצה מדוח הביקורת בשנת 2021	
בוצע קיימת תכנית עבודה שנתית לרישוי עסקים להליכים של חידוש רישיונות, חידוש היתרים, ביקורות שוטפות לעסקים עם רישיון והגדלת אחוזי הרישוי. התכנית כוללת יעדים מדידים, לוחות זמנים וזהות בעלי התפקידים.	1.	להכין תכנית עבודה שנתית בעלת יעדים מדידים, לוחות זמנים, וזהות בעלי התפקידים בעירייה האחראיים על כך. בנוסף, יש לעמוד ביעדים האסטרטגיים אשר הגדירה הנהלת העיר.
טרם הושלם גובש מסמך מדיניות אכיפה שהובא לדיון אצל ראש העיר (יחד עם מסמך מפרט רשותי אחיד), אך הוחלט בשלב זה להפריד בינם ולדון בנפרד.	2.	לגבש מסמך מדיניות בנושאי רישוי עסקים לרבות בנושאים: העברת המלצה לכתב אישום, שימוש בצו סגירה מנהלי, קנסות (כשיאושרו ע"י המחוקק), היתר להצבת כסאות ושולחנות.
טרם בוצע היו מספר שיחות עם הסוכנות לעסקים קטנים לקביעת כנס, אך טרם נקבע מועד.	3.	ליזום פעולות לקידום עסקים באמצעות המחלקה לרישוי עסקים, ולפנות להנהלת העירייה על מנת שזו תקצה את המשאבים הדרושים והתקציב הנדרש להוצאתם אל

עדכון המצב	המלצה מדוח הביקורת בשנת 2021	
<p>מנהל המחלקה המליץ להנהלת העיר להקים פורום לקידום עסקים בשילוב בעלי תפקידים רלוונטיים בעירייה ונציגי בעלי עסקים בעיר במטרה לייעל הליכים מתמשכים, אך הדבר לא בוצע.</p>	<p>הפועל. בנוסף, יש לרתום שותפים בעלי עניין בעירייה ומחוצה לה לנושא זה, וכן להיעזר ביחידות רלוונטיות בעירייה, כגון חטיבת השירות ואגף ההנדסה.</p>	
<p>בוצע חלקית הליך זה מיועד לבעלי עסקים לפני פתיחתם. ישנן מס' סוגיות מול מספר גורמים, ולכן מכנסים את הגורמים הרלוונטיים למידע מוקדם לבעל העסק. מנהל המחלקה הנחה את מזכירת המחלקה, כי החל מתחילת חודש נובמבר יתכנס אחת לחודש מרכז שירות משותף, בהתאם להוראות החוק, ובמטרה לקדם ולסייע לעסקים מול קשיים בירוקרטיים (שולחנות עגולים).</p>	<p>4. לנצל את מלוא המשאבים העומדים לרשות העירייה לפתיחת מרכזי שירות לבעלי העסקים בעיר תוך כדי שיתוף פעולה עם הרשות לעסקים קטנים ובינוניים.</p>	
<p>בוצע חלקית שתי הוראות עבודה עודכנו (חידוש היתרים וחידוש רשיונות), אך חלו שינויים נוספים בחוק והן שוב אינן רלוונטיות. בנוסף ההוראות שנערכו אינן בנויות בפורמט העירוני הנהוג להוראות עבודה, לא אושרו ע"י מנכ"לית העירייה, ואינן נכללות בפורטל העירוני.</p>	<p>5. לבחון את הוראות העבודה, לעדכןם או לבטלם בהתאם לצורך ולדרישות החוק והתקנות. בנוסף יש להכלילם בפורטל העירוני. כמו כן, לפעול להטמעתן בקרב העובדים הרלוונטיים.</p>	
<p>בוצע המפקחים מעבירים דיווחים בכל יום והם מועברים לבדיקת מנהל המחלקה או מנהל המדור. בנוסף, מנהל המחלקה מקיים ישיבה שבועית עם המפקחים.</p>	<p>6. לערוך בקרה שיטתית של מנהל המחלקה לרישוי עסקים על הפעילות היומית / שבועית של המפקחים.</p>	
<p>בוצע חלקית בהתאם לתכנית העבודה, תיערך ביקורת בעסק בכל שנה. בתוכנה החדשה (לאחר הסבה), קיימת אפשרות לבנות תכנית לפי דרגות סיכון.</p>	<p>7. לייעל את תהליכי העבודה באמצעות בניית מדרג סיכון לבתי עסק, ולקבוע בדיקות תקופתיות לכל סוג עסק.</p>	

מחלקת רישוי עסקים – ביקורת מעקב

עדכון המצב	המלצה מדוח הביקורת בשנת 2021	
טרם בוצעה ההסבה למערכת החדשה, הנושא ממתין לאישור הגזבר.		
בוצע ההודעות לבעלי העסקים נשלחות 15 יום לפני פקיעת תוקף ההיתר הזמני כפי שקבוע בחוק.	ליצור תהליכי עבודה לפיהם הטיפול בהיתרים שפג זמנם יחל עוד בטרם יגיע המועד, כך שלא תיווצר תקופה שבה בית העסק פועל ללא רישיון.	.8
בוצע מעודכן תאריך מעקב רק לעסקים אשר בהליכי רישוי, התראה וכו'. עסקים בעלי רישיון נבדקים במסגרת תכנית שנתית.	לעדכן תאריכי מעקב לכלל העסקים בעיר בהתאם לרמת סיכון שתוגדר.	.9
בוצע המעקבים מעודכנים ע"י פקידות הרישוי בהתאם למצב התיק – התראה, קבלת אישור וכו'.	לעדכן תאריכי מעקב על ידי המפקחים, במועד עדכון הנתונים במערכת הממוחשבת.	.10
בוצע מועבר דו"ח שינוי משלמים אחת לחודש המועבר לבדיקת המפקחים לפי אזור.	לטייב את החלפת משלמים של אגף ההכנסות, כך שבתי העסק שאינם טעוני רישוי יוסרו, כגון: גני ילדים, נכסים לא ראויים, קרקע תפוסה וכו'. הביקורת סבורה, כי על אף שהדו"ח אומנם מכיל, בין היתר, עסקים שאינם טעוני רישוי, ניתן לשלוח מפקח במסגרת הסיור היומי ולהתרשם האם העסק החדש טעון רישוי או לא.	.11
לא בוצע ההרשאה קיימת לכלל משתמשי המערכת ואינה מוגבלת.	להגביל את ההרשאה במערכת הממוחשבת למתן "פטור" מרישיון עסק לעובד אחד בלבד.	.12
בוצע חלקית בוצע קישור באתר עם הקטגוריות הרלוונטיות של העסקים, אך מדובר בהליך חלקי עד להסבת המערכת והוספת קישורים נוספים.	ליצור קישור בדף מחלקת רישוי עסקים לקטגוריית עסקים בכל שירותי העירייה במקום אחד.	.13
בוצע הקישור באתר תוקן, ובעל העסק יכול לראות את מצב הרישוי.	להוסיף סטטוס בקשה לאתר העירוני, ובכך לחסוך משאבים לעירייה ולקדם את השירות לבעל העסק.	.14
בוצע התשלום מעודכן במערכת.	לתעד את ביצוע התשלום עבור אגרת הרישוי במערכת הממוחשבת, וזאת על מנת לשמר את נתיב הבקרה.	.15

מחלקת רישוי עסקים – ביקורת מעקב

עדכון המצב	המלצה מדוח הביקורת בשנת 2021	
<p>בוצע</p> <p>פקידות הרישוי קיבלו הרשאה לבצע חיובים במערכת (כולל חיובים בכרטיס אשראי) כולל סגירת יום, וכל הדיווחים מועברים באופן שוטף לגבייה.</p>	<p>16. להנחות את מנהל המחלקה לרישוי עסקים להציג את מסמכי הגבייה מעת לעת בגזברות העירייה, לצורך מעקב ופיקוח אחר גבייה זו.</p>	
<p>לא בוצע</p> <p>הכוונה לחוק עזר – שמירת סדר וניקיון, כסאות ושולחנות ואכיפת סחורה המוצגת בחזית החנות.</p>	<p>17. לעדכן את חוק העזר בהתאם למדיניות העירונית בפועל.</p>	
<p>בוצע</p> <p>קיימת בקרה במערכת הרישוי בקרה ומועברות הודעות בכל חודש לכל הגורמים על חריגה ממועד קבלת התשובה.</p>	<p>18. לנהל את הפניות מרישוי עסקים המועברות לאגף ההנדסה תוך כדי שימוש במערכת ה-crm לניהול פניות, על מנת לנהל מעקב אקטיבי, במקום קובץ אקסל.</p>	
<p>בוצע</p> <p>ראה סעיף 18.</p>	<p>19. לוודא, כי הבקשות לרישיון עסק הטעונות אישור של וטרנר עירוני או של המחלקה לאיכות הסביבה, יקבלו מענה.</p>	
<p>לא רלוונטי</p> <p>בהתאם לתיקון בחוק אכן הייתה כוונה כזו, אך בפועל זה "נתקע" במשרד המשפטים שלא ידע כיצד להנחות. המצב כיום לאחר התיקון בחוק קובע מפורשות מי צריך ומי לא, וזה הסיר הרבה מכשולים (בעל עסק מביא אישור מורשה נגישות, והחוק כבר לא מחייב שייבדק ע"י מורשה מטעם הרשות).</p>	<p>20. להתארגן מבעוד מועד להעסקת מורשה נגישות שעל הרשות להעמיד לבעלי העסקים תמורת תשלום אגרה. זאת על מנת להיערך למועד בה תאושר התקנה.</p>	
<p>בוצע</p> <p>מפקחי רישוי קיבלו תוספת של שעות נוספות, והם מבצעים גם ביקורות בשעות הערב.</p>	<p>21. לבחון אפשרות לעריכת ביקורות בעסקים הפתוחים בשעות הערב והלילה, גם בשעות שמעבר לשעות העבודה הרגילות, באמצעות מפקח רישוי עסקים.</p>	
<p>לא רלוונטי</p> <p>הנתונים שיש במוקד חלקיים ביותר, עיקר הנתונים הקשורים לעסקים טעוני רישוי מצויים בידי המחלקה. כמובן שכל פנייה המגיעה מהמוקד מקושרת לתיקים הרלוונטיים.</p>	<p>22. לוודא, כי המחלקה לרישוי עסקים תשתמש בנתוני המוקד העירוני (פניות/תלונות) לצורך בקרה על בתי העסק בעיר.</p>	